

לצורך חישוב דמי ביטוח לאומי - אין אפשרות לקבוע שווי שימוש ברכב חלקי או יחסי

אפריל 2021
חוזר מקצועי מספר 47/21

ברצוננו לעדכנכם, כי בית הדין הארצי לעבודה קבע¹, כי לעניין החבות בדמי ביטוח לאומי, לא ניתן לקבוע לעובד שווי שימוש ברכב באופן חלקי/יחסי או לקבוע שווי שימוש שלא בהתאם לתקנות מס הכנסה שווי שימוש ברכב².
נציין, כי פסק דין זה הוא בהמשך לפסקי הדין בנושא שנדונו לצרכי מס הכנסה³.

עיקרי פסק הדין

חברת ברלינר בע"מ עוסקת במתן שירותים למעליות ודרגנועים. בכדי שהטכנאים המועסקים על ידה יוכלו לתת שירות מסביב לשעון, החברה מצמידה להם רכבי שירות. בעקבות ביקורת ניכויים, שערך המוסד לביטוח לאומי, הוחלט לחייב את החברה בדמי ביטוח לאומי בגין שווי השימוש ברכבי השירות שהוצמדו לעובדים. ועדת השומה של הביטוח הלאומי קבעה, שהיות והרכבים היו צמודים לעובדים מעבר לשעות העבודה, ואינם עונים על התנאים המגדירים רכב תפעולי על פי כללי מס הכנסה, יש בכל מקרה לזקוף הכנסה לעובדי החברה בגין שווי השימוש ברכבי השירות. עוד נקבע בוועדת השומה, שהיות ורכבי השירות משמשים לצרכיהם הפרטיים של העובדים במידה מועטה, יש לנקוט בדרך ביניים ולייחס לעובדים שווי שימוש חלקי, בגובה 50% בלבד. המוסד לביטוח לאומי הגיש ערעור על קביעת ועדת השומה לבית הדין הארצי לעבודה. לטענתו, משמצאה ועדת השומה, שרכבי השירות "צמודים" לעובדים מסוימים ומשמשים לצרכיהם הפרטיים, נדרש לזקוף את מלוא שווי השימוש בגינם.

¹ ב"ל 18-06-4169, המוסד לביטוח לאומי נ' ברלינר מעליות בע"מ.

² פסיקה התואמת את עמדת רשות המסים.

³ ראו חזרנו 68/19.

לטענת החברה, רכבי השירות הם בגדר "רכב תפעולי" על פי תקנות מס הכנסה, היות והעובדים אליהם הוצמדו הרכבים הם עובדי שטח שמקום עבודתם של אותם עובדים הוא בשטח, ורכבי השירות צמודים אליהם, על מנת שיוכלו לתת שירות מסביב לשעון, כפי שרשיון העסק דורש. בנוסף, היות והרכבים מלאים ציוד, ניתן לעשות בהם שימוש פרטי מועט בלבד.

פסק הדין

בית המשפט קבע, שהתקנות מורות על נוסחה קבועה לחישוב שווי השימוש ברכב ואין בהן דרכים נוספות לחישוב שווי שימוש זה, ולכן אין אפשרות לקבוע שווי שימוש חלקי/יחסי.

הנטל להוכיח שרכב המעסיק הוא בגדר "רכב תפעולי" חל על החברה. בכדי להוכיח שרכב מסוים הוא רכב תפעולי על המעסיק להוכיח, כי הנחה את עובדיו לא לעשות ברכב כל שימוש פרטי וכן שנערך תיעוד לגבי השימוש ברכבים ולקיים את כל ההנחיות על פי תקנות הוצאות רכב בנוגע לרכב תפעולי.

במקרה הנדון החברה נמנעה מלספק ראיות בדבר אופן השימוש ברכבים על ידי העובדים ולשתף פעולה עם הביקורת שערך המוסד לביטוח לאומי.

טענת החברה, לפיה אינה נדרשת לערוך רישום ותיעוד של השימוש ברכבי השירות, נדחתה היות ועל מעסיק המבקש ליהנות מסיווג רכבי השירות שלו כרכבים תפעוליים לערוך רישום מסודר של השימוש ברכבים והנהלים לגביהם. עוד נקבע, שלשם הכרה ברכב כרכב שירות הפטור מדמי שימוש, קיימת חובה על העובד להחזיר את הרכב למקום העיסוק בתום שעות העבודה. היות ורכבי השירות הוצמדו לעובדים והועמדו לרשותם כל שעות היממה (למרות שהוכח שהשימוש לצרכים פרטיים הינו מועט), אין מדובר ברכבים תפעוליים על פי הוראות התקנות.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל-:

רו"ח קרן הררי: 03-6382898, Keren.h@mbtcpa.co.il

רו"ח (משפטן) (בדק שכר מוסמך) אייל לבנת: 052-3632125, eyal@mbtcpa.co.il